

Sygn. akt VU 3035/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT.

o rentę socjalną

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 25 marca 2014 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy A. K. prawo do renty socjalnej na okres od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 28 lutego 2016 roku.

Sygn. akt VU 3035/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 25 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. K. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

A. K. złożył w dniu 17 kwietnia 2014 roku odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznanie mu prawa do renty socjalnej .

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. urodził się w dniu (...). Po ukończeniu gimnazjum wnioskodawca nie kontynuował nauki, nie posiada żadnego zawodu, nigdy nie pracował.

W okresie od 17 grudnia 2005 roku do 28 lutego 2014 roku wnioskodawca był uprawniony do renty socjalnej z przyczyn psychiatrycznych.

(okoliczności bezsporne- analiza akt rentowych)

W dniu 28 stycznia 2014 roku A. K. wystąpił z kolejnym wnioskiem o prawo do renty socjalnej.

(dowód: wniosek o prawo do renty socjalnej k.31- akt ZUS)

Orzeczeniem z dnia 19 lutego 2014 roku Lekarz Orzecznik ZUS w oparciu o rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia w postaci: organicznego zaburzenia osobowości oraz pogranicza upośledzenia umysłowego, stwierdził, że stopień naruszenia sprawności organizmu nie powoduje u A. K. całkowitej niezdolności do pracy.

(dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 19 lutego 2014 r. k. 35 akt ZUS wraz z dokumentacją lekarską)

W wyniku sprzeciwu wniesionego przez wnioskodawcę od powyższego orzeczenia sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 19 marca 2014 roku po rozpoznaniu u A. K. pogranicza upośledzenia umysłowego wydała orzeczenie zgodne z opinią lekarza orzecznika ZUS.

(dowód: orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 marca 2014 roku k. 41 akt ZUS wraz z dokumentacją lekarską – teczka)

Aktualnie u wnioskodawcy występują:

- zaburzenia depresyjno-lękowe;
- upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim;
- zespół mikrouszkodzeń (mikroaburzeń czynności) czynności OUN ;
- mutyzm wybiórczy;

Z powodu w/w schorzeń wnioskodawca A. K. jest całkowicie niezdolny do pracy okresowo na okres od 1 marca 2014r. do 28 lutego 2016r. Naruszenie czynności organizmu powodujące całkowitą niezdolność do pracy powstało u niego przed ukończeniem 18 roku życia.

(dowód: opinia łączna biegłej psycholog J. Ś. i biegłej psychiatry A. R. (1) k. 13-14 verte w raz z opinia uzupełniająca biegłego psychiatry A. R. k.38 i verte, opinia biegłej neurolog B. S. k. 19-20

w aktach sprawy)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r., nr 135, poz. 1268) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18 roku życia;
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone w art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy, przysługuje renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała lub renta socjalna okresowa – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Przepis art. 5 powołanej ustawy nakazuje przy tym, aby ustalenie całkowitej niezdolności do pracy następowało na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227).

Stosownie do treści art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za niezdolną do pracy uważa się osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowita niezdolność do pracy występuje, gdy ubezpieczony utracił zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (art. 12 ust. 2), z tym iż zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych nie stanowi przeszkody w orzeczeniu całkowitej niezdolności do pracy (art. 13 ust. 4).

W świetle wskazanych przepisów całkowicie niezdolną do pracy jest zatem osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy na normalnym rynku pracy, przyczyną tej utraty jest naruszenie sprawności organizmu i nie rokuje, że po przekwalifikowaniu odzyska zdolność do pracy.

W przedmiotowej sprawie w celu ustalenia, czy pełnoletni wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy, a jeśli tak, to kiedy powstało naruszenie sprawności organizmu powodujące tę niezdolność, Sąd dopuścił dowód z łącznej opinii dwóch biegłych lekarzy psychologa J. Ś. (2) i psychiatry A. R. (1) oraz biegłej neurolog B. S., biegłych właściwych ze względu na występujące u niego schorzenia.

Opinie opracowane przez biegłych lekarzy Sąd ocenia jako jasne, pełne, logiczne i należyte uzasadnione. Biegli sporządzili opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy, jak również po przeprowadzeniu jego osobistego badania.

W swej opinii wszyscy biegli byli zgodni zarówno co do rodzaju występujących u A. K. schorzeń, stopnia ich nasilenia oraz czasu powstania. Stwierdzili, że u wnioskodawcy występuje upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, zaburzenia depresyjno-lękowe, zespół mikrouszkodzeń (mikrozaburzeń czynności) czynności OUN oraz mutyzm wybiórczy. Schorzenia te w ocenie wszystkich biegłych czynią wnioskodawcę całkowicie niezdolnego do pracy na okres dwóch lat. Wnioskodawca wymaga dalszego systematycznego leczenia psychiatrycznego, neurologicznego i psychoterapii.

Upośledzenie umysłowe – jak wynika z opinii psychologiczno-psychiatrycznej - jest stanem stałym, nie podlegającym leczeniu. U skarżącego dodatkowo na to schorzenie nakładają się zaburzenia emocjonalne afektywne. Te zaburzenia podlegają wprawdzie korekcie pod warunkiem jednak stosowania odpowiedniej, regularnej farmakoterapii. Jednakże ze względu na prawdopodobieństwo organicznego podłoża w/w schorzenia rokowanie co do istotnej poprawy stanu zdrowia psychicznego jest bardzo ostrożne. Organiczne podłoże występujących u skarżącego schorzeń potwierdziła jednoznacznie w opinii biegła neurolog. Stwierdziła ona bowiem u skarżącego rozsiane objawy organicznego uszkodzenia CUN.

Całkowita niezdolność do pracy skarżącego wynika zatem – jak podkreśla w opinii uzupełniającej biegłej A. R. (1) – nie z faktu występującego u niego deficytu intelektualnego, ale z faktu, że deficyt ten współlistnieje z zaburzeniami depresyjno-lękowymi, które wymagają leczenia. Tożsame wnioski końcowe wypływają z opinii neurologicznej. Okoliczność, że skarżący nie był hospitalizowany, nie przesądza, jak chce organ rentowy, o jego zdolności do pracy. Zaburzenia afektywne podlegają bowiem co do zasady leczeniu w trybie ambulatoryjnym, a nie szpitalnym. Konieczność hospitalizacji powodują jedynie stany skrajnie ciężkie, zagrażające życiu. Również słaba aktywność wnioskodawcy wynika z dysfunkcji psychicznej, a nie zaniedbań środowiskowych. Wreszcie fakt zdobycia przez skarżącego prawa jazdy na ciągnik i korzystania z niego czasem pod okiem rodziców w prowadzonym przez nich gospodarstwie rolnym, nie jest dowodem na zdolność wnioskodawcy do pracy na otwartym rynku pracy. Pracę w gospodarstwie rolnym rodziców świadczoną przez skarżącego okazjonalnie, należy traktować jako sposób jego aktywacji w środowisku, a nie zdolność do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Takiej zdolności – jak wynika z podzielonych przez Sąd opinii biegłych – wnioskodawca nie posiada. Jego schorzenia w postaci zaburzeń sfery psychicznej (deficyt intelektualny), zaburzeń emocjonalnych (mutyzm wybiórczy, lęki, wycofanie), trudności adaptacyjne, zaburzenia interakcji społecznych, uniemożliwiają mu bowiem wykonywanie jakiejkolwiek pracy zawodowej na zasadach obowiązujących na wolnym rynku pracy.

W swojej opinii uzupełniającej biegła A. R. wyjaśniła, że końcowe wnioski opinii wynikają z osobistego badania wnioskodawcy oraz analizy jego funkcjonowania w okresie ostatniego postępowania orzeczniczego i w okresie badania przez biegłą. Dane te wskazują jednoznacznie, że A. K. jest w dalszym ciągu niezdolny do pełnienia ról społecznych w tym świadczenia jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Potwierdzeniem tego są obserwowane podczas badania symptomy: ograniczony zdawkowy kontakt werbalny, wypowiedzi bez spontanicznych uzupełnień, prowokowane pytaniami, adekwatne do zadawanych pytań, nastrój obojętny, nieznaczne spowolnienie psychoruchowe, afekt monotony, bierny wycofany, bez objawów psychotycznych oraz w oparciu o dane z wywiadu, z którego wynika brak kontaktów z rówieśnikami, przeprowadzona bez powodzenia próba aktywizacji w ramach uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej. Małą aktywność wnioskodawcy, ubogi i wymuszony kontakt, okresową drażliwość, nerwowość, z występującym deficytem funkcji poznawczych, odnotowywał także prowadzący go lekarz psychiatra w okresie od 14 lipca 2012 roku do 14 stycznia 2014 roku.

Wszystkie te dane dają zdaniem biegłej psychiatry A. R. wszelkie podstawy do uznania, że A. K. jest całkowicie niezdolny do pracy.

Biegli zgodnie uznali, iż schorzenie, które obecnie czyni wnioskodawcę osobą całkowicie niezdolną do pracy występuje u niego od wczesnego dzieciństwa. Już wówczas bowiem obserwowano u skarżącego opóźniony i dysharmoniczny rozwój czynności psychicznych (zaburzenia funkcji poznawczych, zaburzenia emocjonalne, mutyzm).

Zgłaszane do opinii biegłych zarzuty organu rentowego, są li tylko gołosłowną polemiką z prawidłowymi wnioskami końcowymi opinii biegłych i jako takie nie mogą odnieść zamierzonego skutku.

Tym samym Sąd opierając się na zgodnych opiniach wszystkich biegłych stwierdził, że stopień zaawansowania występujących u wnioskodawcy schorzeń natury psychiatrycznej oraz neurologicznej skutkuje jego dalszą całkowitą niezdolnością do pracy, a samo schorzenie wystąpiło przed ukończeniem przez niego 18 roku życia. Aktualny stan zdrowia uniemożliwia bowiem A. K. wykonywanie jakiegokolwiek pracy. Czasokres niezdolności do pracy wnioskodawcy Sąd ustalił w oparciu o zgodne opinie biegłych na okres 2 lat tj. od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 28 lutego 2016 roku.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawczyni spełniła przesłanki z art. 4 ust. 1 powołanej wyżej ustawy i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak wyroku.